

СТАНОВИЩЕ

От доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз,
Заместник-директор колеж, „Кариерно развитие, качество и акредитация“
Медицински колеж – Варна към
Медицински университет, Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна

Относно: процедура за защита на дисертационен труд и присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на **Донка Трифонова Султанова**, докторант в редовна форма на обучение в докторска програма „Управление на здравните грижи“ по област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве, в Филиал Сливен към Медицински университет – Варна на тема: „Особености на здравните грижи в детско отделение и контролът на инфекциите“.

Научни ръководители: Доц. д-р Цонко Паунов, д.м.
Проф. Елена Желева, д.п

1. Данни за дисертационния труд

Дисертационния труд на Донка Трифонова Султанова съдържа 137 стандартни страници, като текста е онагледена с 91 фигури и 2 приложения. Литературната справка съдържа 175 източника, 59 от които на кирилица, 116 на латиница. Трудът е структуриран в три глави, като следва: въведение, литературен обзор, методика на изследването, резултати и обсъждане свързани с особеностите на здравните грижи в детско отделение и контролът на инфекциите, изводи, приноси, приложения, библиография и публикации свързани с дисертационния труд. Отделните глави на разработката са хронологично свързани и отговарят на структурните и съдържателни изисквания за подобен научен труд. В приложение са представени самостоятелно разработените от докторантката като методически инструментариум една анкетна карта за проучване на проблема чрез мнението на медицински сестри, студенти от специалност „Медицинска сестра“ и санитарни с цел изследване степента на компетентност относно превенцията и контрола на вътреболничните инфекции в отделенията по детски болести. Разработено е програмирано интервю със специалисти по здравни грижи и студенти от специалност „Медицинска сестра“ насочено да изясни отговорностите на специалистите по здравни грижи и студентите и специфичните особености свързани с превенцията и контрола на вътреболничните инфекции конкретно за педиатричните отделения. В тематична свързаност с дисертационния труд са публикувани 3 научвани публикации, една от които в международна конференция.

2. Актуалност на дисертационния труд

Предоставянето на качествени здравни грижи в детските отделения, намаляването на смъртността, предотвратяването на инфекциозната заболяемост и контрола на инфекциите са от особена важност и ангажират вниманието и усилията на всички държави, като са заложили не само в здравните заведения и в различни организации, а и като цялостна

държавна политика. Вътреболничните инфекции са проблем, който засяга здравеопазването на всички нива и застрашава здравето, както на пациентите, така и на специалистите предоставящи здравни грижи. Голяма част от превенцията на вътреболничните инфекции е свързана и с обучението на персонала – медицински и помощен. Периодичното актуализиране на знанията относно нозокомиалните инфекции е гаранция за качествено предоставяне на здравни грижи. Детските отделения и клиники се определят като рискови по отношение на развитието на вътреболнични инфекции. Всички работещи лица – медицински и немедицински специалисти, както и обучаващи се в педиатричните структури – са длъжни да спазват установените стандарти и задължителни предпазни мерки и да съблюдават за недопускането на развитие на инфекции свързани с обгрижването на децата. Актуалността на дисертационния труд на Донка Трифонова Султанова се подкрепя от наличните държавни политики и институции ангажирани в разработването на стратегии и програми за борба, превенция и контрол на инфекциите, които да са лесно приложими в здравните заведения, и да свеждат до минимум рисковете от предаване на патогени. Правилата и мероприятията по превенцията и контрола на нозокомиалните инфекции са включени в медицинските стандарти, които съдържат препоръки за ефективното справяне с този проблем, и с които здравните специалисти са длъжни да се съобразяват.

3. Информираност по проблема

Литературния обзор в обем съдържа 30 страници включва 175 литературни източника преобладаваща част от които публикувани през последните 10 години. Той е структуриран в три основни раздела, които хронологично следват основните задачи на изследвания от докторантката проблем. Направена е обща характеристика на здравното обслужване в детска възраст и разпространение на инфекциите, свързани с медицинското обслужване в условията на детския стационар. Разгледани са особеностите на детската възраст (физиологични, патологични) и основните периоди на развитие на детето. Разгледана е организацията на здравното обслужване в детска възраст в Р България, в Европа и света и ролята на световни организации, като СЗО, ООН, USAID и др. Систематизирани са изискванията за медицинското обслужване на децата свързани със специфика на здравните грижи в детското здравеопазване регламентирани в медицинския стандарт по педиатрия. Представени са статистически данни от световно известни бази данни за разпространението на инфекциите свързани с медицинското обслужване и вътреболничните инфекции. Направен е анализ на спецификата на инфекциите в детско отделение и реално е доказано, като едно от най-рисковите по отношение на ВБИ. Спецификата, мерките и контролът на инфекциите в детско отделение са регламентирани чрез нормативни документи и спазването им ще намали риска от възникване на ВБИ в отделенията по детски болести, а провеждането на надзора на ВБИ зависи от нивото на информираност на пациентите и здравните специалисти. Докторантката посочва насоки и добри практики относно превенция на инфекциите в детско отделение свързани с различни фактори. Донка Султанова демонстрира добра литературна осведоменост, аналитични способности за поставяне на точните акценти върху актуалните проблеми свързани с борбата с ВБИ. В заключение направения от нея синтез на литературните източници показва задълбочено познаване на

проблема, действащата нормативната уредба, добра професионална и терминологична компетентност.

4. Методология на проучването

Основаната цел и задачите са конкретно формулирани и отразяват прецизно извършената от Донка Султанова изследователска работа. Докторантът използва широк кръг от методи, адекватни за постигане на целта. Структурата и съдържанието на разработеният инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти. Предлага оптимизация в дейността и структурата на изпълнение на мерките по отношение контрола на вътреболничните инфекции. Методите са подбрани и детайлно описани. Използвани са документален, анкетен и статистически метод. Постигната е висока степен на съответствие между поставените пет задачи, броя на проучените респонденти и получените резултати. Инструментариумът на проучването е разработен и включва анкетна карта за проучване мнението на медицински сестри, студенти от специалност „Медицинска сестра“ и санитарни относно степента на компетентност свързана с превенцията и контрола на вътреболничните инфекции в отделенията по детски болести. Тя цели проверка нивото на запознатост на медицинските сестри, студентите и санитарите относно проблема с ВБИ, както и информирани ли са и използват ли предпазни мерки за превенция и контрол на ВБИ. Разработено е програмирано интервю със специалисти по здравни грижи и студенти от специалност „Медицинска сестра“ с цел изясняване отговорностите на специалистите по здравни грижи и студентите от специалност „Медицинска сестра“ относно специфичните особености свързани с превенцията и контрола на ВБИ конкретно за педиатричните отделения.

5. Резултати и обсъждане

Резултатите от собственото проучване на Донка Султанова са представени в трета глава на дисертационния труд. Те са групирани в тематични раздели следващи хронологията на поставените пет задачи. Значимостта на проучването се определя от включените респонденти разпределени в три групи: медицински сестри, санитарни и студенти от специалност „Медицинска сестра“. Проведено в различни болнични отделения свързани пряко с изследователската цел. Анализирани са степента на компетентност и информираност относно превенцията и контрола на вътреболничните инфекции в отделенията по детски болести. Получените резултати от отговорите на анкетирания осигуряват оригинална научна информация за: необходимостта от допълнителна информация относно проблема с вътреболнични инфекции в отделение по педиатрия; степента на прилагане на предпазни мерки за превенция и контрол на вътреболничните инфекции в условия на детските стационари; нивото на информираност сред придружителите в детско отделение.

Принос имат получените резултати от анализа за нивото на информираността и подготовката на медицински и немедицински персонал в детско отделение по отношение на вътреболничните инфекции и пътищата им на разпространение. Теоретичен принос има разработеният модел за изследване и оптимизация на контрола при вътреболничните инфекции в детско отделение. Научно-информативен принос има моделът за текуща

проверка и актуализация на знанията на специалистите, работещи в детско отделение по отношение на вътреболничните инфекции.

Считам, че представения дисертационен труд е значим с получените резултати в областта на вътреболничните инфекции и особеностите при полагане на здравни грижи в детско отделение. Анализът на отговорите на респондентите разкрива съществуващите проблеми и бариери свързани с превенцията и контрола на ВБИ, които са конкретно и комплексно интерпретирани. Основните изводи са тематично систематизирани, като точно отразяват получените резултати от проучването.

Дисертационния труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията. Съдържанието и качеството на автореферата, отговаря на изискванията на Правилника на МУ – Варна, като достоверно и адекватно отразява основните резултати от проучването.

Дисертационния труд е лично дело на докторантката, а формулираните приноси и получени резултати приемам за нейна лична заслуга.

В заключение считам, че представения от Донка Трифонова Султанова дисертационен труд на тема „Особености на здравните грижи в детско отделение и контролът на инфекциите“ по актуалност на проблема, прецизност на методиката, качество на получените резултати и научни приноси отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав на МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ Варна.

Във връзка с това убедено ще гласувам положително за присъждане на Донка Трифонова Султанова образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, в професионално направление 7.4 Обществено здраве и научна специалност „Управление на здравните грижи“.

03.10.2022 г.

Изготвил становището:

доц. Емилия Георгиева, д.оз.